

İİK > 4 - Haciz Yoluyla Takip > Madde 88 - 1- Taşınır haklarında

Davalı borçlu dava dışı şirkette sahibi olduğu çıplak payları çalışanına ve annesine satarak devretmiş, daha sonra dava açılmadan nama yazılı hisse senedi olarak geri almış ancak nama yazılı geri alındığı iddiasına rağmen haciz sırasında nama yazılı hale getirilen paylara ait hisse senetleri bulunmamış olduğundan, icra müdürünce, hisse senetlerinin basılı olup olmadığı ya da ilmühaber çıkarılıp çıkarılmadığı saptanıp belgeye bağlanmış ise İİK. mad. 88 uyarınca; hisse senetleri basılı değil veya belgeye bağlanmamış ise bu payların çıplak pay haczine ilişkin İİK. mad. 94/1.c.3. uyarınca, haciz ve satış yapılması gerektiği- Dava konusu paylar borçluya dava açılmadan önce geri iade edildiğinden; belirtilen şekilde bu payın haczi ve sonrasında satışı mümkün olup davacının alacağını tahsil imkanı bulunmadığından söz edilemeyeceği- Bu durumda, fiilen haczinin yapılamadığından bedele dönüşen ve tazminat istemli açılan davanın hukuki yarar yokluğundan reddi kararı ve davalılar yararına maktu vekalet ücretine hükmedilmesi gerektiği-

Davacı vekili, müvekkilinin davalı Nuri'den boşandığını ve tazminat alacağı için hakkında takip başlattıklarını, borçlunun mal kaçırmaya amacı ile ortağı olduğu Anonim Şirket paylarını davalı annesi Hatice ve çalışanı Hüsnü'ye devrettiğini, daha sonra davalılara çıplak pay olarak satılan payların nama yazılı hisse senedine bağlı pay olarak geri aldığını, geri alınan payların pay senetlerinin basılı olmadığından fiilen haczinin yapılamadığını bedele dönüştüğünü ve tazminat olarak davalılardan tahsilini karar verilmesini talep etmiştir.

Davalılar vekilleri, dava konusu payların davadan önce, borçlu Nuri'ye iade edildiğinden, davacının hukuki yararı olmadığını ve davanın reddi gerektiğini savunmuşlardır.

Mahkemenin, davanın reddine ilişkin karar dairemizin 15.10.2015 tarih 2015/9767 Esas ve 2015/10637 Karar sayılı ilamı ile bozulmuş, davalılar vekili tarafından anılan bozma kararının hatalı olduğundan bahisle karar düzeltme isteminde bulunmuştur.

Dosyanın yeniden yapılan incelemesi sonucunda:

Anonim şirketlerde hisse senedi çıkarılması zorunluluğu yoktur. Hisse senedi çıkarılmış ise bu hisse senetleri İİK'nun menkul satışlarını düzenleyen 88. maddesi uyarınca icra müdürlüğünce haczedilebilir ve muhafaza altına alınır. Hisse senedi çıkarılmamış ise, borçlunun 3. kişi nezdinde bulunan ve henüz kıymetli evraka bağlanmamış hisse hakları İİK'nun 94. maddesi gereğince icra müdürlüğü tarafından mahalline bizzat gidilerek ve pay defterine işlenmek suretiyle haciz işlemi yapılabilir. Daha geniş bir anlatımla; Anonim şirkette payın hisse senedine veya ilmühabere bağlanması zorunlu değildir. Bu nedenledir ki, hisse senedine ve ilmühabere bağlanmamış (çıplak) payda her çeşit işlemin konusu olabilir, devredilebilir, haczedilebilir, rehnedilebilir. Anonim şirketlerde paylar için pay senedi veya ilmühaber çıkarılmamış ise borçlunun şirketteki (çıplak) payı, icra dairesi tarafından şirkete tebliğ olunarak haciz edilebilir. (İİK'nun 94/1.c.3.) Buna göre çıplak pay hissesinin haczine karar veren icra müdürü, bu hacizle ilgili muhafaza tedbiri alabilmek için A.Ş.'nin merkezine gitmek zorunda da değildir. A.Ş.'ye bir bildiri göndermekle yetinebilir. Bu bildiride borçlunun A.Ş.'deki çıplak payının haczedildiği, bu haczin pay defterine işlenmesi, ileride hisse senedi veya ilmühaber istenmesi halinde borçlunun çıplak payına düşen hisse senetlerinin veya

İİK > 4 - Haciz Yoluyla Takip > Madde 88 - 1- Taşınır haklarında

ilmühaberlerin borçluya verilmeyip icra dairesine (dosyasına) teslim edilmesi, borçluya çıplak payı ile ilgili bütün tebligatın bundan böyle icra dairesine yapılması ve borçlunun muvafakatının alınması gereken bütün müşterek tasarruflar ve kararlar için borçlu ortak yerine icra dairesinin muvafakatının alınması gerektiği A.Ş'ye ihbar edilir. Böylece borçlunun çıplak payı üzerindeki tasarruf yetkisi kısıtlanır. Nama yazılı hisse senetleri ise İİK'nun 88. maddesine göre fiilen haczi mümkündür. Nama yazılı hisse senedi olarak çıkarılmasına rağmen henüz hisse senedi veya ilmühaber haline gelmemiş ise bu durumda çıplak payın haczine ilişkin İİK'nun 94/1.c.3. maddesine göre haciz mümkündür.

Somut olayda, davalı borçlu dava dışı şirkette sahibi olduğu çıplak payları 27.07.2012 tarihinde çalışana Hüsnü'ye, 01.08.2012 ve 16.08.2012 tarihlerinde annesi Hatice'ye satarak devretmiş, daha sonra bu dava açılmadan 09.05.2013 tarihinde nama yazılı hisse senedi olarak geri almış ancak nama yazılı geri alındığı iddiasına rağmen haciz sırasında nama yazılı hale getirilen paylara ait hisse senetleri bulunmamıştır. Bu durumda, icra müdürü hisse senetlerinin basılı olup olmadığı ya da ilmühaber çıkarılıp çıkarılmadığını saptanıp belgeye bağlanmış ise İİK'nun 88.maddesine göre, hisse senetleri basılı değil veya belgeye bağlanmamış ise bu payların çıplak pay haczine ilişkin İİK'nun 94/1.c.3. maddesine göre haczi ve satışının yapılması gerekmektedir. Dava konusu paylar borçluya dava açılmadan önce geri iade edildiğinden belirtilen şekilde bu payın haczi ve sonrasında satışı mümkün olup davacının alacağını tahsil imkanı bulunmadığından söz edilmesi söz konusu değildir.

Bu durumda, mahkemenin davanın hukuki yarar yokluğundan reddi kararı yerinde olduğu, ancak bu halde Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinin 7.maddesi gereğince davalılar yararına maktu vekalet ücretine hükmedilmesi gerekirken nisbi vekalet ücretine hükmedilmesi yerinde olmadığından, davalıların karar düzeltme istegini kısmen kabulü ile dairemizin maddi yanılığa dayalı bozmu ilamının kaldırılarak, kararın düzeltilerek onanması gerekmiştir.

SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle davalı alacaklı vekilinin karar düzeltme isteminin kısmen kabulü ile 27.07.2010 tarihli mahkeme kararının 5.bendindeki "AAÜT 13/2 maddesi gereğince 20.733,94 TL "ibaresinin hükümden çıkartılarak yerine "AAÜT'nin 7.maddesine göre 1.500,00 TL" ibaresinin yazılmasına, peşin alınan tashihi karar harcının istek halinde davalılara geri verilmesine 14.06.2016 günü oybirliğiyle karar verildi.

17. HD. 14.06.2016 T. E: 6378, K: 7277

İİK > 4 - Haciz Yoluyla Takip > Madde 89 - 2- Alacaklar ve üçüncü şahıs elinde haczedilen mallar hakkında

İcra müdürlüğü, alacaklı tarafından borçlunun üçüncü kişi limited şirketteki hissesinin haczi istendiğinde, borçlunun hisse haklarının, şirkete haciz yazısı tebliğ olunarak haczedilebileceği gibi icra memurunun mahalline (şirket merkezine) bizzat giderek, haczi şirkete tebliğ etmek ve pay defterine işlenmesini sağlamak suretiyle bu hususu tutanakla tespit ederek çıplak pay haczini yapabileceği-

... mahkeme kararının bozulmasını mutazammın 07.05.2013 tarih, 7955/17423 sayılı daire ilamının müddeti içinde tashihen tetkiki borçlu tarafından istenmesi üzerine bu işle ilgili dosya mahallinden daireye gönderilmiş olup, dava dosyası için Tetkik Hakimi tarafından düzenlenen rapor dinlendikten ve dosya içerisindeki tüm belgeler okunup incelendikten sonra işin gereği görüşülüp düşünüldü:

Alacaklı tarafından genel haciz yolu ile yapılan ilamsız takipte borçlu Ali Can Yamanyılmaz'ın 3. kişi Sasu Su ve Tarım Ür.Gıda Teks.San.Tic.Ltd.Şti.'deki payının haczi için ticaret sicil memurluğuna müzekkere yazılmasına karar verilmesi üzerine, borçlu vekilinin icra müdürlüğü işleminin iptali istemi ile icra mahkemesine başvurduğu, mahkemece şikayetin kabulüne karar verildiği anlaşılmıştır.

6762 sayılı TTK'nun 145. maddesine göre, limited şirketlerde ortaklardan birinin kişisel alacaklısı, şirket devam ettiği sürece haklarını borçlu şirket ortağının şahsi mallarından, şirket bilançosu gereği o ortağa düşen kar payından ve şirket fesholunmuş ise tasfiye payından alabilir. 6762 sayılı TTK'nun 522 ve 523.maddelerinde limited şirketlerde cebri icraya ilişkin koşullar düzenlenmiştir. Bu düzenlemeler karşısında limited şirketlerde ortağın şahsi borcundan dolayı, ortaklık payının doğrudan haczi mümkün olmayıp, sadece ortağın kar payı, masraf ve avans alacağı veya tasfiye halinde, tasfiye bakiyesine katılma hakkı haczedilebilir. 6762 sayılı TTK'nun 522. maddesinde alacaklıya tanınan borçlu ortağın limited şirketteki hissesini haciz hakkı, satış isteme hakkından yoksundur. Zira, limited şirketlerde pay kural olarak bölünmez. Ancak, bunun istisnası devir veya miras yolu ile intikalde mümkün olup, pay önce bölünür, sonra devir veya intikal edilir. Ayrıca pay kavramı ortaklık hak ve yükümlülüklerinin tamamını ifade eder.

01/07/2012 tarihinde yürürlüğe giren 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 133. maddesi 6762 sayılı TTK'nun 145. maddesinden farklı bir düzenlemeye yer vermiştir. Bu düzenlemeye göre, sermaye şirketlerinde alacaklılar, alacaklarını, o ortağa düşen kâr veya tasfiye payından almak yanında, borçlularına ait olan, senede bağlanmış veya bağlanmamış payların, 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun taşınırılara ilişkin hükümleri uyarınca haczedilmesini ve paraya çevrilmesini isteyebilirler. Haciz, istek üzerine, pay defterine işlenir.

Bunun dışında, alacaklılar, tüm ticaret şirketlerinde alacaklarını, ortağın şirketten olan diğer alacaklarından da alabilme ve bunun için haciz yaptırabilme yetkisini de haizdir.

Yapılan bu değişiklik sonucu, sermaye şirketi olan limited şirketlerde ortaklardan birinin kişisel alacaklısına, 6762 sayılı TTK'nun 145. maddesinin aksine, ortağın ortaklık payının

İİK > 4 - Haciz Yoluyla Takip > Madde 89 - 2- Alacaklar ve üçüncü şahıs elinde haczedilen mallar hakkında

hacini ve paraya çevrilmesini isteme hakkı tanınmıştır.

Sözkonusu değişiklik madde gerekçesinde; "6762 sayılı kanundaki sermayesi paylara bölünmüş şirketlerle anonim şirketlere ve hisse senetlerine özgülenmiş bulunan ikinci fıkra "sermaye şirketleri" ibaresi kullanılarak limited şirketleri ve senede bağlanmamış payları da kapsayacak tarzda genişletilmiştir. Haczedilecek ve paraya çevrilecek payın anonim, limited ve paylı komandit şirkete ait bulunması veya senede bağlanmış olup olmaması, herhangi bir hüküm farkı yaratmaz" şeklinde açıklanmıştır.

Madde gerekçesinin devamında da belirtildiği üzere, hükmün diğer bir yeniliği, haczin ve paraya çevrilmenin hangi hükümlere göre yapılabileceğinin açıklığa kavuşturulmasıdır. 6102 sayılı TTK.nun 133/2. maddesi gereğince, limited şirketlerde borçlu ortağın payı İcra İflas Kanununun taşınırlara ilişkin hükümlerine göre haczedilecektir. Bu durumda, icra müdürlüğü, alacaklı tarafından borçlunun üçüncü kişi limited şirketteki hissesinin haczi istendiğinde, borçlunun hisse haklarının, şirkete haciz yazısı tebliğ olunarak haczedilebileceği gibi icra memuru mahalline (şirket merkezine) bizzat giderek, haczi şirkete tebliğ etmek ve pay defterine işlenmesini sağlamak suretiyle bu hususu tutanakla tespit ederek çıplak pay haczini yapabilir.

Burada üzerinde durulması gereken diğer bir husus da şudur:

6102 sayılı TTK.nun 593/2. maddesinde getirilen bir diğer yenilikle limited şirketlerde, esas sermaye payının, ispat aracı olan bir senede veya nama yazılı senede bağlanabilmesine imkan tanınmıştır. Madde gerekçesinde, esas sermaye payını içeren nama yazılı senet çıkarılmasının, paya devir ve dolayısıyla dolaşım kolaylığı sağlamayacağı, 595 ve devamı hükümlerinin uygulanacağı ifade edilmiş ve bu olanağın, limited şirket esas sermaye payını, anonim şirket payına dönüştürmeyeceği ve yaklaştırmayacağı, sadece ispatı ile gereğinde - limited şirkete ilişkin hükümler çerçevesinde- payın devrinde bazı kolaylıklar sağlayabileceği belirtilmiştir.

O halde, limited şirketlerde pay senetleri birer ispat vasıtası niteliğinde olup, pay senedinin teslimi ile ortaklık hakkı devir ve temlik edilemez ve yine aynı nedenle bu haklar üzerine rehin ve haciz konulamaz. Pay senetlerinin kazanılması ile sermaye payı devralınmış olmaz. Esas sermaye payının devredilebilmesi 6102 sayılı TTK.nun 595 ve 596. maddesi hükümleri şartlarında mümkündür.

Buna göre pay senedinin teslimi ortaklık hakkının devrini sağlamadığından, pay senedinin haczedilmesi borçlunun, limited şirketteki ortaklık payının haczedildiği sonucunu doğurmaz.

Yapılan bu açıklamalar ve yasal düzenlemeler ışığında somut olaya gelince;

Alacaklı tarafından 25.07.2012 tarihinde borçlunun 3. kişi Sasu Su ve Tarım Ür.Gıda Teks.San.Tic.Ltd.Şti.'deki hisselerinin haczi için Ticaret Sicil memurluğuna haciz müzekkeresi

İİK > 4 - Haciz Yoluyla Takip > Madde 89 - 2- Alacaklar ve üçüncü şahıs elinde haczedilen mallar hakkında

yazılması talep edilmiş, ticaret sicil memurluğu haczin sicil kayıtlarına tescil edildiğini bildirmiştir.

Yukarıda açıklandığı üzere haciz tarihi itibarıyla yürürlükte olan 6102 sayılı TTK'nun 133/2. maddesi gereğince, borçlunun limited şirketteki ortaklık payının haczi mümkün olup, icra müdürlüğü, alacaklı tarafından borçlunun üçüncü kişi limited şirketteki hissesinin haczi istendiğinde, borçlunun hisse haklarının, şirkete haciz yazısı tebliğ olunarak haczedilebileceği gibi icra memuru mahalline (şirket merkezine) bizzat giderek, haczi şirkete tebliğ etmek ve pay defterine işlenmesini sağlamak suretiyle bu hususu tutanakla tespit ederek çıplak pay haczini yapabilir. Şirket hisselerinin bu şekilde haczedilmesinden sonra ancak bildirimde bulunmak için ticaret sicil memurluğuna müzekkere yazılabilir.

Bu durumda mahkemece, yukarıda açıklanan nedenlerle şikayetin kabulüne karar verilmesi gerekirken limited şirketlerde ortağın şahsi borcundan dolayı ortaklık payının doğrudan haczi mümkün olmayıp sadece ortağın kar payı masraf ve avans alacağı veya tasfiye halinde tasfiye bakiyesine katılma hakkının haczedilebileceğinden bahisle şikayetin kabulüne kararı verilmesi isabetsiz ise de sonuçta dava kabul edildiğinden sonucu itibarıyla doğru olan kararın onanması gerekirken bozulduğu anlaşılmakla borçlunun karar düzeltme isteminin kabulü gerekmiştir.

SONUÇ: Borçlunun karar düzeltme isteminin kabulü ile Dairemizin 07.05.2013 tarih ve 2013/7955 E., 2013/17423 K. sayılı bozma ilamının kaldırılmasına, sonucu doğru mahkeme kararının yukarıda yazılı nedenlerle İİK'nun 366 ve HUMK'nun 438. maddeleri uyarınca (ONANMASINA), 22.04.2014 gününde oybirliğiyle karar verildi.

12. HD. 22.04.2014 T. E: 9590, K: 11864

İCRA VE İFLÂS KANUNU ŞERHİ

Madde 78 : 1- Talep müddeti

140 - Limited (ve anonim) şirketlerde, borçlu ortağın şirketteki payı nasıl haczedilebilir?

6762 Sayılı TTK'nun 145.maddesine göre, limited şirketlerde ortaklardan birinin kişisel alacaklısı, şirket devam ettiği sürece haklarını borçlu şirket ortağının şahsi mallarından, şirket bilançosu gereği o ortağa düşen kar payından ve şirket fesholunmuş ise tasfiye payından alabilir. 6762 Sayılı TTK'nun 522 ve 523.maddelerinde limited şirketlerde cebri icraya ilişkin koşullar düzenlenmiştir. Bu düzenlemeler karşısında limited şirketlerde ortağın şahsi borcundan dolayı, ortaklık payının doğrudan haczi mümkün olmayıp, sadece ortağın kar payı, masraf ve avans alacağı veya tasfiye halinde, tasfiye bakiyesine katılma hakla haczedilebilir. 6762 Sayılı TTK'nun 522.maddesinde alacaklıya tanınan borçlu ortağın limited şirketteki hissesini haciz hakkı, satış isteme hakkından yoksundur. Zira, limited şirketlerde pay kural olarak bölünmez. Ancak, bunun istisnası devir veya miras yolu ile intikalde mümkün olup, pay önce bölünür, sonra devir veya intikal edilir. Ayrıca pay kavramı ortaklık hak ve yükümlülüklerinin tamamını ifade eder.

01/07/2012 tarihinde yürürlüğe giren 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununun 133.maddesi 6762 Sayılı TTK'nun 145.maddesinden farklı bir düzenlemeye yer vermiştir. Bu düzenlemeye göre, sermaye şirketlerinde alacaklılar, alacaklarını, o ortağa düşen kâr veya tasfiye payından almak yanında, borçlularına ait olan, senede bağlanmış veya bağlanmamış payların, 9/6/1932 tarihli ve 2004 Sayılı İcra ve İflas Kanununun taşınırlara ilişkin hükümleri uyarınca haczedilmesini ve paraya çevrilmesini isteyebilirler, Haciz, istek üzerine, pay defterine işlenir.

Bunun dışında, alacaklılar, tüm ticaret şirketlerinde alacaklarını, ortağın şirketten olan diğer alacaklarından da alabilme ve bunun için haciz yaptırabilme yetkisini de haizdir.

Yapılan bu değişiklik sonucu, sermaye şirketi olan limited şirketlerde ortaklardan birinin kişisel alacaklısına, 6762 Sayılı TTK'nun 145.maddesinin aksine, ortağın ortaklık payının haczini ve paraya çevrilmesini isteme hakkı tanınmıştır.

Söz konusu değişiklik madde gerekçesinde; "6762 Sayılı kanundaki sermayesi paylara bölünmüş şirketlerle anonim şirketlere ve hisse senetlerine özgülenmiş bulunan ikinci fıkra "sermaye şirketleri" ibaresi kullanılarak limited şirketleri ve senede bağlanmamış payları da kapsayacak tarzda genişletilmiştir. Haczedilecek ve paraya çevrilecek payın anonim, limited ve paylı komandit şirkete ait bulunması veya senede bağlanmış olup olmaması, herhangi bir hüküm farkı yaratmaz" şeklinde açıklanmıştır.

Madde gerekçesinin devamında da belirtildiği üzere, hükmün diğer bir yeniliği, haczin ve paraya çevrilmenin hangi hükümlere göre yapılabileceğinin açıklığa kavuşturulmasıdır. 6102 sayılı TTK'nun 133/2.maddesi gereğince, limited şirketlerde borçlu ortağın payı İcra İflas Kanununun taşınırlara ilişkin hükümlerine göre haczedilecektir. Bu durumda, icra müdürlüğü, alacaklı tarafından borçlunun üçüncü kipi limited şirketteki hissesinin haczi istendiğinde, borçlunun hisse hakları, şirkete haciz yazısı tebliğ olunarak haczedilebileceği gibi icra memuru mahalline (şirket merkezine) bizzat giderek, haczi şirkete tebliğ etmek ve pay defterine işlenmesini sağlamak suretiyle bu hususu tutanakla tespit ederek çıplak pay haczini yapabilir.

Burada üzerinde durulması gereken diğer bir husus da şudur:

6102 Sayılı TTK'nun 593/2.maddesinde getirilen bir diğer yenilikle limited şirketlerde, esas sermaye payının, ispat aracı olan bir senede veya nama yazılı senede bağlanabilmesine imkan tanınmıştır. Madde gerekçesinde, esas sermaye payını içeren nama 9 yazılı senet çıkarılmasının, paya devir ve dolayısıyla dolaşım kolaylığı sağlamayacağı, 595 ve devamı hükümlerinin uygulanacağı ifade edilmiş ve bu olanağın, limited şirket esas sermaye payını, anonim şirket payına dönüştürmeyeceği ve yaklaştırmayacağı, sadece ispatı ile gereğinde -limited şirkete ilişkin hükümler çerçevesinde- payın devrinde bazı kolaylıklar sağlayabileceği belirtilmiştir.

O halde, limited şirketlerde pay senetleri birer ispat vasıtası niteliğinde olup, pay senedinin teslimi ile ortaklık hakkı

devir ve temlik edilemez ve yine aynı nedenle bu haklar Vs üzerine rehin ve haciz konulamaz. Pay senetlerinin kazanılması ile sermaye payı devralınmış olmaz. Esas sermaye payının devredilebilmesi 6102 Sayılı TTK'nun 595 ve 596.maddesi hükümleri şartlarında mümkündür.

Buna göre (pay senedinin teslimi ortaklık hakkının devrini sağlamadığından, pay senedinin haczedilmesi borçlunun, limited şirketteki ortaklık payının haczedildiği sonucunu doğurmaz. Yukarıda da belirtildiği üzere, ortaklık payı, limited şirkete haciz yazısının tebliği ile haczedilebileceği gibi icra memurunun mahalline (şirket merkezine) bizzat giderek, haczi şirkete tebliğ etmek ve pay defterine işlenmesini sağlamak suretiyle bu hususu tutanakla tespit ederek pay haczini yapması mümkündür.

Yapılan bu açıklamalar ve yasal düzenlemeler ışığında somut olaya gelince;

Alacaklı tarafından 25.07.2012 tarihinde borçlunun Sasu su ürünleri Ltd. Şti firmasındaki hisselerinin haczi için Adana Ticaret Sicil memurluğuna haciz müzekkeresi yazılması talep edilmiş, ticaret sicil memurluğu haczin sicil kayıtlarına tescil edildiğini bildirmiştir. Ayrıca 3. kişi şirkete 03.08.2012 tarihli birinci haciz ihbarnamesi ile 28.08.2012 tarihli haciz müzekkeresinin gönderildiği görülmektedir. Yukarıda açıklandığı üzere haciz tarihi itibarıyla yürürlükte olan 6102 sayılı TTK'nun 133/2.maddesi gereğince, borçlunun limited şirketteki ortaklık payının haczi mümkün olup, mahkemece, şikayetin reddine karar verilmesi gerekirken yazılı gerekçe ile kabulü yönünde hüküm tesisi isabetsizdir.

Öte yandan HMK'nun 297. maddesinin (1). fıkrası gereği hükümde "Türk Milleti Adına" ibaresinin yazılması zorunlu olup, kanunun bu emredici hükmüne aykırı davranılması da doğru bulunmamıştır.

SONUÇ: Alacaklının temyiz itirazlarının kabulü ile mahkeme kararının yukarıda yazılı nedenlerle İİK 366 ve HUMK'nun 428. maddeleri uyarınca (BOZULMASINA)...

12. HD. 07.05.2013 T. E:7955, K:17423

TTK > 1 - TİCARET HUKUKU > Madde 593 - I - Genel olarak

Sermaye şirketlerinde alacaklıların, alacaklarını, o ortağa düşen kâr veya tasfiye payından alabilecekleri gibi borçlularına ait olan, senede bağlanmış veya bağlanmamış payların, İİK'nun taşınırlara ilişkin hükümleri uyarınca haczedilmesini ve paraya çevrilmesini sağlayarak da alabilecekleri- Haczin, istek üzerine, pay defterine işleneceği- Alacaklıların, tüm ticaret şirketlerinde alacaklarını, ortağın şirketten olan diğer alacaklarından da alabilme ve bunun için haciz yaptırabilme yetkisini de haiz olduğu- Yeni TTK hükümleri uyarınca, sermaye şirketi olan limited şirketlerde ortaklardan birinin kişisel alacaklısının, 6762 s. TTK'nun 145. maddesinin aksine, ortağın ortaklık payının haczini ve paraya çevrilmesini isteme hakkına sahip olduğu- Limited şirketlerde pay senetleri birer ispat vasıtası niteliğinde olup, pay senedinin teslimi ile ortaklık hakkının devir ve temlik edilemeyeceği ve yine aynı nedenle bu haklar üzerine rehin ve haciz konulamayacağı- Pay senetlerinin kazanılması ile sermaye payının devralınmış olmayacağı- Esas sermaye payının devredilebilmesinin 6102 sayılı TTK'nun 595 ve 596. maddesi hükümleri şartlarında mümkün olduğu-

Mahkeme kararının müddeti içinde temyizden tetkiki alacaklı tarafından istenmesi üzerine bu işle ilgili dosya mahallinden daireye gönderilmiş olup, dava dosyası için Tetkik Hakimi Nezihe Deniz Güner tarafından düzenlenen rapor dinlendikten ve dosya içerisindeki tüm belgeler okunup incelendikten sonra işin gereği görüşülüp düşünüldü:

Alacaklı tarafından başlatılan kambiyo senetlerinde mahsus haciz yolu ile takipte borçlunun, 17.07.2012 tarihinde El.....Ltd.Şti'deki ortaklık payının haczi işlemini şikayet konusu yaptığı, mahkemece istemin kabulü ile hacze yönelik işlemlerin iptaline karar verildiği görülmektedir.

6762 sayılı TTK'nun 145.maddesine göre, limited şirketlerde ortaklardan birinin kişisel alacaklısı, şirket devam ettiği sürece haklarını borçlu şirket ortağının şahsi mallarından, şirket bilançosu gereği o ortağa düşen kar payından ve şirket fesholunmuş ise tasfiye payından alabilir. 6762 sayılı TTK'nun 522 ve 523.maddelerinde limited şirketlerde cebri icraya ilişkin koşullar düzenlenmiştir. Bu düzenlemeler karşısında limited şirketlerde ortağın şahsi borcundan dolayı, ortaklık payının doğrudan haczi mümkün olmayıp, sadece ortağın kar payı, masraf ve avans alacağı veya tasfiye halinde, tasfiye bakiyesine katılma hakkı haczedilebilir. Bu husus mahkemenin de kabulündedir.

Ancak, 01/07/2012 tarihinde yürürlüğe giren 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 133.maddesi 6762 sayılı TTK'nun 145.maddesinden farklı bir düzenlemeye yer vermiştir. Bu düzenlemeye göre, sermaye şirketlerinde alacaklılar, alacaklarını, o ortağa düşen kâr veya tasfiye payından alabilecekleri gibi borçlularına ait olan, senede bağlanmış veya bağlanmamış payların, 09/06/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun taşınırlara ilişkin hükümleri uyarınca haczedilmesini ve paraya çevrilmesini sağlayarak da alabilirler. Haciz, istek üzerine, pay defterine işlenir.

Bunun dışında, alacaklılar, tüm ticaret şirketlerinde alacaklarını, ortağın şirketten olan diğer alacaklarından da alabilme ve bunun için haciz yaptırabilme yetkisini de haizdir.

Yapılan bu değişiklik sonucu, sermaye şirketi olan limited şirketlerde ortaklardan birinin

TTK > 1 - TİCARET HUKUKU > Madde 593 - I - Genel olarak

kişisel alacaklısına, 6762 Sayılı TTK.nun 145.maddesinin aksine, ortağın ortaklık payının haczini ve paraya çevrilmesini isteme hakkı tanınmıştır.

Söz konusu değişiklik madde gerekçesinde; "6762 Sayılı kanundaki sermayesi paylara bölünmüş şirketlerle anonim şirketlere ve hisse senetlerine özgülenmiş bulunan ikinci fıkra "sermaye şirketleri" ibaresi kullanılarak limited şirketleri ve senede bağlanmamış payları da kapsayacak tarzda genişletilmiştir. Haczedilecek ve paraya çevrilecek payın anonim, limited ve paylı komandit şirkete ait bulunması veya senede bağlanmış olup olmaması, herhangi bir hüküm farkı yaratmaz." şeklinde açıklanmıştır. Madde gerekçesinin devamında da belirtildiği üzere, hükmün diğer bir yeniliği, haczin ve paraya çevrilmenin hangi hükümlere göre yapılabileceğinin açıklığa kavuşturulmasıdır. 6102 sayılı TTK.nun 133/2.maddesi gereğince, limited şirketlerde borçlu ortağın payı icra iflas Kanununun taşınırlara ilişkin hükümlerine göre haczedilecektir. Bu durumda, icra müdürlüğü, alacaklı tarafından borçlunun üçüncü kişi limited şirketteki hissesinin haczi istendiğinde, borçlunun hisse haklarının, şirkete haciz yazısı tebliğ olunarak haczedilebileceği gibi icra memuru mahalline (şirket merkezine) bizzat giderek, haczi şirkete tebliğ etmek ve pay defterine işlenmesini sağlamak suretiyle bu hususu tutanakla tespit ederek çıplak pay haczini yapabilir.

Burada üzerinde durulması gereken diğer bir husus da şudur:

6102 sayılı TTK.nun 593/2.maddesinde getirilen bir diğer yenilikle limited şirketlerde, esas sermaye payının, ispat aracı olan bir senede veya nama yazılı senede bağlanabilmesine imkan tanınmıştır. Madde gerekçesinde, esas sermaye payını içeren nama yazılı senet çıkarılmasının, paya devir ve dolayısıyla dolaşım kolaylığı sağlamayacağı, 595 ve devamı hükümlerinin uygulanacağı ifade edilmiş ve bu olanağın, limited şirket esas sermaye payını, anonim şirket payına dönüştürmeyeceği ve yaklaştırmayacağı, sadece ispatı ile gereğinde - limited şirkete ilişkin hükümler çerçevesinde- payın devrinde bazı kolaylıklar sağlayabileceği belirtilmiştir.

O halde, limited şirketlerde pay senetleri birer ispat vasıtası niteliğinde olup, pay senedinin teslimi ile ortaklık hakkı devir ve temlik edilemez ve yine aynı nedenle bu haklar üzerine rehin ve haciz konulamaz. Pay senetlerinin kazanılması ile sermaye payı devralınmış olmaz. Esas sermaye payının devredilebilmesi 6102 sayılı TTK.nun 595 ve 596. maddesi hükümleri şartlarında mümkündür.

Buna göre *pay senedinin teslimi ortaklık hakkının devrini sağlamadığından, pay senedinin haczedilmesi borçlunun, limited şirketteki ortaklık payının haczedildiği sonucunu doğurmaz. Yukarıda da belirtildiği üzere, ortaklık payı, limited şirkete haciz yazısının tebliği ile haczedilebileceği gibi icra memurunun mahalline (şirket merkezine) bizzat giderek, haczi şirkete tebliğ etmek ve pay defterine işlenmesini sağlamak suretiyle bu hususu tutanakla tespit ederek pay haczini yapması mümkündür.*

Somut olayda, dosyada mevcut haciz işlemlerinin tarihleri dikkate alındığında 6102 sayılı

TTK > I - TİCARET HUKUKU > Madde 593 - I - Genel olarak

TTK'nun 133. maddesinin yürürlük tarihinden sonra olduğu görülmektedir.

O halde mahkemece, yapılan bu açıklamalar ve yasal düzenlemeler ışığında somut olay değerlendirilerek şikayetin 6102 sayılı TTK kapsamında incelenerek oluşacak sonuca göre karar verilmesi gerekirken, yanılılı değerlendirme ile yazılı şekilde hüküm tesisi isabetsizdir.

SONUÇ : Alacaklının temyiz itirazlarının kabulü ile mahkeme kararının yukarıda yazılı nedenlerle İİK'nun 366 ve HUMK'nun 428. maddeleri uyarınca (BOZULMASINA), peşin alınan harcın istek halinde iadesine, ilamın tebliğinden itibaren 10 gün içinde karar düzeltme yolu açık olmak üzere, 10/11/2016 gününde oybirliğiyle karar verildi.

12. HD. 10.11.2016 T. E: 30527, K: 23256

İİK > 4 - Haciz Yoluyla Takip > Madde 97 - 2- Üçüncü şahsın istihkak iddiası

Kıymetli evrak niteliğinde olan dava konusu **hisse senetlerinin İİK'nun 88. maddesine uygun biçimde yerinde haczedilip icra müdürlüğü tarafından muhafaza altına alınması gerekeceği, aksi halde geçerli bir haczin bulunduğundan söz edilemeyeceğinden, dava şartı bulunmadığından istihkak davasının reddine karar verilmesi gerektiği-**

Taraflar arasındaki istihkak davasının yapılan yargılaması sonunda; kararda yazılı nedenlerden dolayı davanın kabulüne dair verilen hükmün süresi içinde davalı (alacaklı) vekili tarafından temyiz edilmesi üzerine dosya incelendi, gereği düşünüldü:

Davacı (üçüncü kişi) vekili, İzmir 20. İcra Müdürlüğü'nün 2008/6367 sayılı Takip dosyasının borçluları Ali ve Adnan...tan noterde düzenlenen 19.09.2008 tarihli sözleşme ile devralınan 1.000.168 adet nama yazılı hisse senedi ile ilgili gönderilen 1. haciz ihbarnamesi üzerine 10.11.2008'de haciz şerhi işlendiğini, bu nedenle yapılan devrin şirket pay defterine işlenemediğini, K'nnu 88. maddesi uyarınca nama yazılı hisse senetlerinin fiilen haczinin zorunlu olduğunu belirterek birinci haciz ihbarnamesinin iptaline karar verilmesini istemiştir.

Davalı (alacaklı) vekili, haczin 10.11.2008'de yapıldığını, E... A.Ş.'nin 11.11.2008'de devirden haberdar edildiğini, şirket pay defterine işlenmeyen devrin davalı alacaklıya karşı ileri sürülemeyeceğini, belirterek davanın reddine karar verilmesi gerektiğini savunmuştur.

Mahkemece toplanan delillere göre: "04.11.2008'de borçlulara ait hisse senetleri üzerine haciz konulması ile ilgili haciz ihbarnamesinin E... A.Ş.'ne 10.11.2008'de tebliğ edildiği, 13.11.2008 tarihli cevapta her bir borçlunun 5.000,84 adet hisseye sahip olduğunun belirtildiği, bu hisse senetlerinin 19.09.2008'de üçüncü kişiye devredildiği, ancak bunun ticaret sicil gazetesinde ilan edilmediği" gerekçesi ile davanın reddine karar verilmiş; hüküm, 12. Hukuk Dairesi tarafından onanmış ancak karar düzeltme aşamasında verilen 15.03.2011 tarih, 24850-3571 sayılı ilamla, davanın mülkiyet hakkına dayalı olarak açılan istihkak davası olduğu belirtilerek bozma kararı verilmiştir.

Mahkemece uyma kararı verilerek yapılan yargılama sonucunda: "davacının noterde düzenlenen sözleşme ile borçlular Ali Ve Adnan Alak'ın 1.000.168 adet payını 19.09.2008'de devraldığı, 14.03.2008 tarihli tutanağa göre üçüncü kişinin nama yazılı hisse senetlerini teslim aldığı, dava konusu nama yazılı hisse senetlerinin kayden haczedilmesinin mümkün olmayıp fiilen haczi gerektiği, ancak bu işlemin yapılmadığı" gerekçesi ile davanın kabulüne karar verilmiş; hüküm vekâlet ücreti yönünden davalı alacaklı vekili tarafından temyiz edilmiştir.

İcra Müdürlüğü E... İçecek ve Enerji Hizmetleri A.Ş.'ne hitaben yazdığı 04.11.2008 tarihli yazısı ile borçlular Ali ve Adnan...'ın şirketteki hisselerinin 400.000,00.-TL alacak için haczedildiğini belirterek, anılan karar uyarınca haczin şirket pay defterine işlenmesi yönünde açık bir karar ya da talimattan bahsedilmemiş, ancak İİK'nin 89. maddesindeki ihtarat yapılmıştır.

Somut olayda, İcra Müdürlüğü belli miktarda alacak için haciz kararı almış, borçluların hisseleri üzerine haciz konulduğunu da ilgili şirkete bildirmiştir.

İİK > 4 - Haciz Yoluyla Takip > Madde 97 - 2- Üçüncü şahsın istihkak iddiası

Bu durumda, üçüncü kişinin hacze konu hisse senetlerini borçlulardan devir ve teslim aldığını belirtip, mülkiyet hakkına dayanarak hacze itiraz etmesi, İİK'nin 96. vd. maddeleri uyarınca ileri sürülen "istihkak iddiası" olarak ele alınıp çözümlenmesi gereken bir uyuşmazlıktır.

İstihkak davalarında geçerli bir haczin bulunması ise dava şartı olup, öncelikle ele alınıp değerlendirilmesi gerekmektedir.

Bu noktada da İcra Müdürlüğü'nün aldığı haciz kararını ilgili şirkete bildirerek, İİK'nin 89. maddesi uyarınca ihtarat yapmasının, dava konusu nama yazılı hisse senetleri açısından yeterli ve geçerli bir haciz işlemi olarak kabul edilip edilemeyeceği sorusunun yanıtlanması gerekmektedir.

6762 sayılı TTK'nin 416. maddesi (6102 sayılı TTK'nin 490. maddesi) uyarınca anonim şirketlerin çıkarttıkları nama yazılı hisse senetleri, ciro su kabil senetlerdendir. Bu nedenle anonim şirketlerde pay sahipliğinin kıymetli evrak niteliğinde bir belgeye bağlanmış olması halinde, İİK'nin 88/1 maddesi uyarınca bu senetlerin icra müdürlüğüne haczedilip icra dairesinde muhafaza altına alınması zorunludur.

E... A.Ş. haciz kararının tebliğinden sonra gönderdiği 13.11.2008 havale tarihli yazı cevabında, borçluların şirketlerinin ortağı olduğunu, her birinin 500.084 adet hissesinin bulunduğunu, bunların %20'sinin A grubu, %80'nin B grubu hisseden oluştuğunu belirtmiştir. Böylece haciz kararının şirket pay defterine işlendiği anlaşılmaktadır.

Ne var ki davacı taraf, borçlulara ait nama yazılı hisse senetlerinin tamamını hacizden önce noterde yapılan 19.09.2008 tarihli sözleşme ile devraldığını, 14.03.2008 tarihli tutanakla da teslim aldığını iddia etmektedir.

Gerçekten de; E... A.Ş. ve borçlular arasında imzalanan 14.03.2008 tarihli tutanaklara göre hisse senetlerinin tamamı bu tarihte borçlulara teslim edilmiş, borçlular da teslim aldıkları hisse senetlerini aynı gün düzenlenen tutanakla üçüncü kişiye teslim etmiş, daha sonra da sözleşme ile devrini gerçekleştirmişlerdir.

Bu durumda, kıymetli evrak niteliğinde olan dava konusu hisse senetlerinin İİK'nin 88. maddesine uygun biçimde yerinde haczedilip İcra Müdürlüğü tarafından muhafaza altına alınması gerekecektir.

Yukarıdaki açıklamaların ışığında, somut olayda geçerli bir haczin bulunduğundan söz etmek mümkün değildir.

Dava şartı bulunmadığından davanın reddine karar verilerek, karar tarihi itibarı ile yürürlükte bulunan AAÜT'nin 7/2. maddesi uyarınca Tarife'nin ikinci kısmının ikinci bölümünde yazılı miktarları geçmemek üzere üçüncü kısmında yazılı vekâlet ücretine hükmedilmesi gerekirken işin esasına yönelik red kararı verilerek, nispi tarife üzerinden vekâlet ücreti hesabı hatalı

İİK > 4 - Haciz Yoluyla Takip > Madde 97 - 2- Üçüncü şahsın istihkak iddiası

olmuştur.

Ne var ki yapılan bu yanlışlığın giderilmesi yargılamanın tekrarını gerektirir nitelikte görülmediğinden, 6100 sayılı HMK'nin geçici 3. maddesi yollaması ile 1086 sayılı HUMK'nin 438/7. maddesi uyarınca hükmün düzeltilerek onanması uygun görülmüştür.

SONUÇ :Yukarıda açıklanan nedenlerle davalı alacaklı vekilinin temyiz itirazlarının kabulüne ve kararın hüküm fıkrasının 4. bendindeki "4.980,00.-TL..." ibaresinin çıkartılarak yerine "400,00.-TL..." ibaresinin yazılmasına, hükmün bu şekli ile **DÜZELTİLEREK ONANMASINA...**

17. HD. 25.3.2013 T. E:2012/14605, K: 4092